

Med Lamami v Tibetu

»Giornale della Domenica« objavlja v eni zadnjih števil razgovor s članom italijanske akademije in znanim orientalistom, prof. G. Tucci, ki je kljub svoji mladosti — star je le 37 let — pet let potoval po Tibetu in Nepal. Na svojem potovanju se je predvsem zanimal za budistične samostane. Ti samostani so zgrajeni na 3000 do 4000 metrov visokih gorah. Potovanja se je udeležila tudi njegova žena, ki je prestala vse napore težkega potovanja. Precej pota sta prehodila peš, ker se tudi mali tibetanski konji niso mogli preriti skozi ozke gorske soteske. Profesor Tucci pripoveduje nekako takole:

Samostansko življenje v Tibetu se nikakor ne more primerjati z življenjem v katoliških samostanih civiliziranega sveta. Skoraj bolj bi odgovarjal položaj teh samostanov socialnemu položaju samostanov v srednjem veku. Pokrajina je silno razsežna in suha. Prebivalstva je malo. Poljedelstvo je čisto preprosto. Le tu pa tam je videti male nasade sladja, ki izgledajo kakor oaze v puščavi. V tej revščini so samostani nekaka središča za državno organizacijo, ki se šele komaj razvija. Poleg samostana so prenočišča za obiskovalce in mestoma tudi ženski samostani. Profesor Tucci pa je pri svojih obiskih raje spal v svojem šotoru, ker ni preveč zaupal čistoti in gostoljubju teh samostanov. Poleti žive ti verski služabniki, ki so večinoma poročeni in tvorijo precejšen del prebivalstva, skupno s svojimi podložniki. Z njihovo pomočjo obdelujejo mala polja in jih tudi uče raznih del, ki so se jih sami pozimi naučili v samostanu.

Menihi so razdeljeni v dva razreda, v sekto rdečih in rumenih. Razlikujejo se med seboj po odgovarjajoči barvi čepice. Rumeni nosijo dolge lase, povezane v čope, ne pijejo »cijana«, ki je tam običajna pijača, narejena iz sladja, ne opravljajo nobenih poljskih del. Samostan zapustijo le, če se umaknejo v kake

pečine, v katere se dajo včasih tudi zazidati. Tako žive včasih več let samo od darov vernikov. Rumeni se ne smejo poročiti. Rdeči pa lahko žive, kakor hočejo. Brijejo si lase in brado in so skoraj vsi poročeni. Svojim ženam in služabništvu dajo večkrat okusiti palico.

Vsak menih ima v samostanu svojo lastno hišico. Njihov predstojnik, veliki lama, ki vlada nad menihi in okoliškim prebivalstvom, ima najlepšo in se imenuje »hiša bogov«. Če umre v dolini kaka žena, zapusti veliki lama svoj brlog in se polasti vsega nakita pokojnice, češ, da bi drugače ta ne imela miru v onostranstvu. Veliki lama je tudi predsednik pri sodnih razpravah in diktira kazni, udarce, ječo ali smrti z zastrupljenjem. Je nekak knez in obenem po njihovo utelešenje božanstva. Vsak samostan ima svojega velikega lamo, ki je navadno precej izobražen in ga smatrajo za svetlega. Zgodilo se lahko tudi, da kakega velikega lamo proklamirajo za Budo. Vendar večini izmed njih to nikakor ni pogodu. Kot Buda bi takoj po smrti odšel v nirvano (budistični raj), kot navadni veliki lame pa imajo po smrti upanje na novo utelešenje. Če umre veliki lama, gredo vsi menihi v dolino in iščejo otroka, ki ga po nekem skrivnostnem znamenju spoznajo za novo utelešenje umrlega lamo. Izbranega otroka vzgaja kak višji menih, ki ga tudi tako dolgo, dokler ne doraste, nadomešča v njegovem dostojanstvu velikega lamo.

V samostanih so posebno zanimive slike na stenah, ki izhajajo iz X. do XVI. stoletja. Profesor Tucci je naletel tudi na slike bogov, izdelane v les, srebro ali pozlačen bron. Te slike so okrašene z malimi zastavicami. Sapa, ki giblje zastavice, je po njihovem mnenju molitev prebivalstva, ki prosi božanstvo za varstvo in blagoslov. Svetišča igrajo v teh samostanih silno majhno vlogo. Služijo le za molitve vernikov in sodne razprave.

H krvavim volitvam v Egiptu

Sidky paša, egiptovski ministrski predsednik.

Nahas paša, voditelj opozicijske stranke Wafd.

Koliko je katoličanov na Kitajskem

Peking.

Apostolska delegacija je izdala statistiko katoliške cerkve sestavljeno po podatkih posameznih misijonov, ki se nanašajo na čas od 1. julija 1929, do 30. junija 1930.

Kakor je znano, je bilo to leto na Kitajskem leto nesreč za vse vrste kat. misijonov. Državljanska vojska, roparstvo in lakota so povzročile mnogo smrtnih nesreč, številne izselitve v mnoge provincije in velike razkroplitve. Ni se zato čuditi, da so morali mnogi misijoni zaznamovati zmanjšanje katoličanov. Čuditi se je celo, da se je število katoličanov po celem Kitajskem povečalo za 17.773. V resnici je bilo na polovici leta 1929. 2.472.619 katoličanov; leto pozneje, to je 30. junija je znašalo število 2.490.392.

K tej pomnožitvi so pripomogla spreobrnjenja odraslih, ki so znašala tekom leta 50.109, kar kaže, da se je, neglede na izjemne časovne težkoče, apostolsko delo nadaljevalo nepretrgoma in da je rodilo obilen sad, obil-

nejši kakor v preteklem letu, ko je bilo le 47.637 spreobrnjenj.

Tudi število misijonarjev se je, malo povečalo. Misijonarjev tujecev, katerih je bilo 2.011, jih je sedaj 2.092. Njih število se je povečalo za 81. Domačih duhovnikov katerih je bilo 1.371, je 1.446. Število se je povečalo za 75.

Nič manj ni tolažljiva vest, da se je število gojencev, ki se pripravljajo za vstop v duhovništvo, povečalo. V resnici se je pomnožilo število gojencev, ki se pripravljajo za semenišče, od 1.462 na 1.463; za malo semenišče od 2.465 na 2.745, za veliko semenišče od 838 na 921. Skupno se je povečalo število za 361. Od teh gojencev velikega in malega semenišča pripada 242 gojencev katoliškim družinam ali zavodom.

Gotovo bi bile naše statistike sijajnejše, če bi vladal mir. Kljub temu nas pa vendar vzpodbujajo pri nadaljevanju našega trdega dela. — (A. Fides).

Sledovi iz bronaste dobe

V Zellerndorfu na Nizji Avstrijskem so že pred leti odkrili prazgodovinska selišča. Pred nekaj tedni so pa začeli sistematično in strokovnjsko izkopavati, medtem ko so posamezni nepoklicani prej le plenili po najdiščih.

Izkopali so številne stanovanjske votline, ognjišča, jame za odpadke, grobove itd. Na podlagi najdenih izkopavin sodijo, da ta davna selišča spadajo v zgodnjo bronasto dobo. Ugotovljeno je tudi, da selišča niso bila združena v večjo vas, ampak da je vsako gospodarstvo bilo krajeno ločeno od drugih ter je obdelovalo zemljo okrog svojega naselja, imelo svoje naprave in celo vsako svoje pokopališče. Povsod so našli blizu vsakega posameznega naselja po eno družinsko pokopališče, nikjer pa ne skupnega.

Zelo pa je presenetljivo strokovnjake, ko v ohranjenih grobovih nikjer niso našli celih okostnjakov, ampak le dele okostij. V enem grobu je bilo 5 posod in kupček 14 kosti. V drugem grobu je bila le lobanja ter 20 kosti. Samo v enem grobu so našli ves okostnjak v čepci legi, toda kosti so bile zdrobljene nasilno, manjkala pa je tudi desna roka in noga. Ker se to gotovo ni zgodilo v neki poznejši dobi, je jasno, da so v zgodnji bronasti dobi tako namenoma pokopavali, da v noben grob ni prišel ves mrlič skupaj. To je bilo doslej že znano iz te dobe, a nikjer niso našli na toliko takih slučajev.

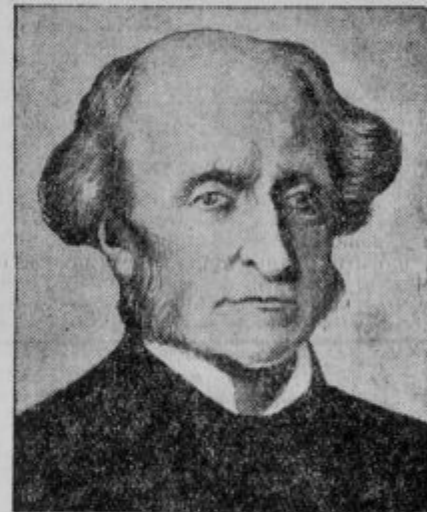
Zakaj so mrličje pokopavali razkosane, ni še jasno. Eni trde, da so po svoji tedanji veri imeli strah pred »živim mrličem«, da bi mrlič oživel in se vračal strašiti. Zato so ga pred pogrebom razkosali. Drugi so mnenja, da je bilo to del bogočastja.

Rimske artičoke

V prehrani Rima — kakor ostale Italije — igrajo makaroni in artičoke glavno vlogo. Od božiča do binkošti ne manjkajo artičoke na nobeni mizi. Poraba je ogromna: lani so v Rimu od januarja do srede maja uporabili 20.586.528 artičok! Zaradi svoje nežnosti in okusnosti slove ravno rimske artičoke, ki jih pridelujejo v okolici. Kakor se Rim vedno bolj širi, tako se umika pridelovanje artičok sedaj že v albanske gore in ob vznožje Lepinskih in Ausonskih gora. Tu, med Pontinskimi močvirji in omenjenimi pogorji pridelujejo pretežno del artičok za preskrbo rimskega mesta. Na ozemlju, ki meri približno 1100 hektarov se peča s pridelovanjem te okusne zelenjave do 3000 srednjih in malih posestnikov. Artičoka zahteva skrbno obdelavo zemlje in obilo gnojenja. Rastlino je treba stalno nadzorovati, ker je le ob čisto določenem času uporabna za hrano. Letos pridelovalci artičok za letino niso zadovoljni, ker so se zaradi obilnega dežja zelo razmnožili polži, ki so po nasadih napravili veliko škodo. Kljub temu so tudi letos vse železniške postaje na progi Rim — Neapelj pozorišče živahnega vrvenja. Sem vozijo na voze in tovornjaki z osli ogromne množine artičok, ki jih uradniki rimske mestne uprave in tržnih prevzemajo, štejejo in sortirajo. Potem spravijo artičoke v vreče in jih v celih vagonih odpravljajo v Rim, pa tudi v druga mesta. Pridelovalec dobi za svoje blago plačilo v obliki čeka. Letno vržejo artičoke kmetom v rimski okolici okroglo tri milijone lir.

*

»Ali mi more kdo za pregovor: »Ni vse zlato, kar se svetli«, dati kak primer?«
»Da, gospod učitelj: vaše — hlače.«

John Stuart Mill. Danes pred 125 leti se je rodil najpomembnejši angleški filozof devetnajstega stoletja John Stuart Mill. Pripadal je nekaj časa angleškemu parlamentu kot poslanec liberalne stranke. Umrl je leta 1873 v Avignonu.

Razkrinkani zdravnik

Dr. Haus, strokovnjak za tuberkulozo v Ivanovo-Voznesensku, središču sovjetskih predilnic, je pregledal dekletce z izkrivljeno hrbtenico in njenemu očetu povedal, da ne bo mogoče kmalu ozdraviti zanemarene bolezni. Na svojo nesrečo je pripomnil, da bo morda pomagala vis medicatrix naturae sama. Oče, ključavničar, predsednik komunističnega krožka in absoluten »brezverske univerze«, je takoj razumel, da pomeni »zdravilna naravna moč« samo Boga v zakrinkani obliki. Smatral je te besede za osebno žalitev in zdravnika ovadil radi verske propagande. Dr. Haus je bil prestavljen iz Ivanova-Voznesenska v oddaljen kraj v Turkestanu. V zmagovalnem poročilu o govoru njegovega nasprotnika v tovarni stoji dobesedno:

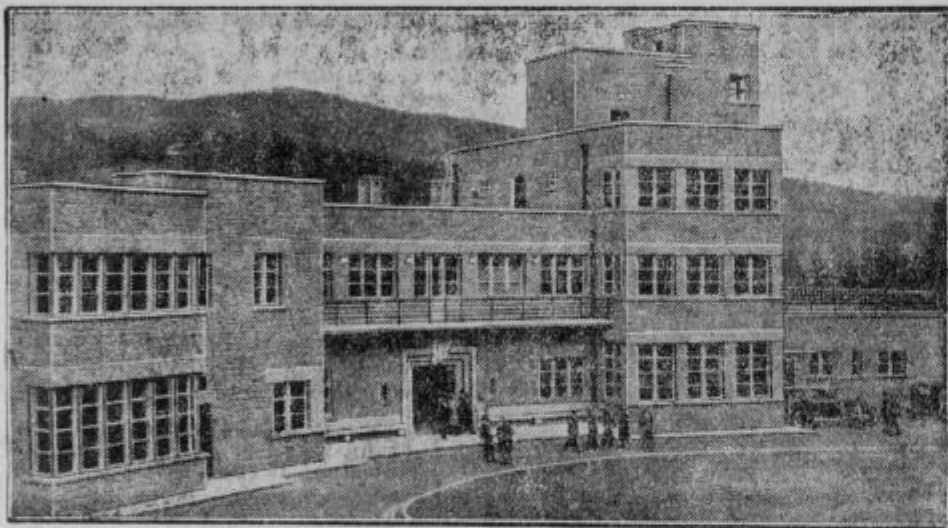
»Če mi kdo prinese kolo v popravilo, se ne zanašam na »čudežne moči«, temveč ga razložim in poplaknem v petroleju, da bi videl, kaj je pokvarjeno? Tako naj tudi stori zdravnik z bolnikom, ne da bi delal za pope...«

»Osumljeni ste, da ste ukradli zlato uro, ker pa manjka dokazov, ste oproščeni.« — »Ali uro lahko obdržim?«

*

Zena: »Zakaj hodiš tako pozno domov? Ura je že čez polnoč!«
Mož: »Ali bi bila manj, če bi ostal doma?«

Novo poletno rezidenco poljskega državnega predsednika so zgradili v gorovju Jablonki v vzhodni Gornji Sleziji. Zgradba je v notranjosti najmodernejše opremljena.

Moč krokodilovih čeljusti

Čudovite stvari pripovedujejo o strašni moči krokodilovih ugrizov. Znano je, da krokodil z enim samim ugrizom lahko odtrga človeku lakat, zakar je treba že izredne moči čeljustnih mišic. Pred kratkim so moč krokodilovih čeljusti znanstveno zmerili v pariškem živalskem muzeju. Francoski generalni guverner v Tokingu je poslal v Pariz 10 precej velikih eksemplarjev indijskega krokodila. Poskuse so delali z največjim izmed teh krokodilov, ki je bil dolg 2,42 m in težak 58 kg. Moč njegovih čeljusti so merili s silomerom. Privezali so ga na mizo, vendar tako, da je mogel pregibati gornjo čeljust. Spodnjo čeljust, s katero krokodil ne more gibati, so tudi privezali na mizo. Zgornjo čeljust pa so z vrvo privezali na obroč, ki je bil pritrjen na strop. Od tu so napeljali vrv do naprave za merjenje sil. Ko je bilo vse natančno urejeno, so žival razdražili z električnimi udarci. Krokodil je pritegnil zgornjo čeljust k spodnji. Na napravi za merjenje sil je pokazal kazalec 700 kg. Pri tem poskusu je bila privezana vrv na konec krokodilovega gobca in na ta način ni prišla do izraza polna moč čeljustne mišice. Če bi pa privezali vrv bližje lobanji, torej čisto blizu prijemališča čeljustne mišice, so izračunali učenjaki, da bi krokodil potegnil petkrat večjo težo. Iz teh

poskusov se da razbrati silna moč krokodilovega ugriza. Če ugrizne krokodil s sprednjimi zobmi, kjer nima svoje polne moči, je sila njegovega ugriza enaka pritisku skoro 400 atmosfer, kar jasno govori o nevarnosti krokodilovih zob.

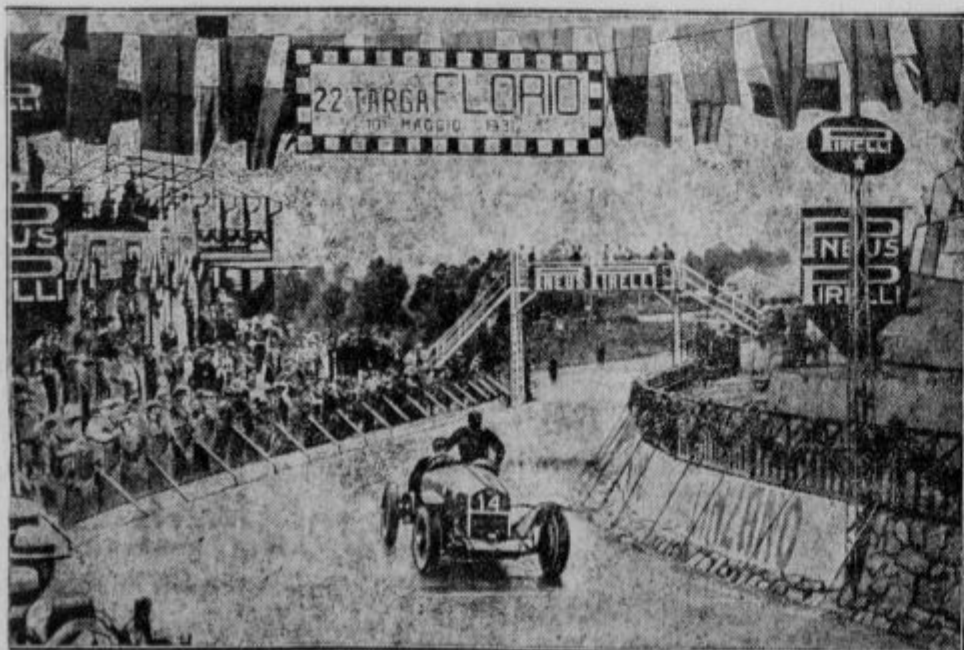
Eno leto v ječi hitajskih banditov

Nanking.

Dne 28. aprila je preteklo leto, ko sta bila ujeta 2 patra jezuita Avito in Hidalgo iz našega apostol. vikarijata.

Pogajanja, ki jih je vodil M. Herrera S. J. z roparji, da bi dosegel osvoboditev teh dveh ubogih ječnikov, v nadomestilo z drugim patrom in bolniškim strežnikom, so se morala ustaviti, zaradi zelo težke bolezni, ki je zadela p. Herrero.

Pisma, ki smo jih dobili od p. Avita in p. Hidalgo so v resnici genljiva in govore o takem pogumu in prenašanju bolečin dolge sužnosti. Prav v teh dneh je prišlo poročilo o položaju nekega patra, ki je sličen zgodbi iz prvih stoletij krščanstva. Pater Avito je prejel iz Španije pismo od svojega očeta v katerem se bere tako stavek: »Ostanita pogumna, moj sin in Vi p. Hidalgo, da si zaslužita mučeniške palme.« — A. Fides.

Na cilju avtomobilske dirke Targa-Florio, ki se je letos vršila na 584 km dolgi okrožni progi Madonie na Siciliji, je prvi Italijan Nuvolari.

Ljubljana v teku tričetrst stoletja

Številke nekdanj in danes

Ljubljana, 20. maja.

Sedaj nam je znana uradna ugotovitev štetja prebivalstva v Ljubljani:

Ljubljana ima 59.768 prebivalcev. Ob tej priliki moremo ta rezultat primerjati z drugimi rezultati ljudskih štetij v Ljubljani. Ljudsko štetje dne 31. decembra 1857 je izkazalo v Ljubljani 20.747 prebivalcev. Dne 31. decembra 1869 je imela Ljubljana 22.593 prebivalcev in je od prejšnjega ljudskega štetja narasla za 8,9%. Dne 31. decembra 1880 je imela 26.284 prebivalcev, prirastek pa je že narasel na 16,3%. Dne 31. decembra 1890 je imela Ljubljana 30.505 prebivalcev, prirastek je znašal 12,2%. L. 1892. se je Ljubljani priključil Podturen, l. 1896. pa Vodmat severno od Ljubljane in zahodno od dolenske proge. S tem je Ljubljana narasla na 51.665 prebivalcev, skupni prirastek v primeri z rezultatom od l. 1880. pa znaša 20,8%. L. 1900. dne 31. decembra, je štela tako povečana Ljubljana že 36.547 prebivalcev, prirastek pa je znašal 15,4%. L. 1910. je Ljubljana štela 41.727 prebivalcev, prirastek je znašal 14,1%, l. 1914. se je Ljubljani priključila Spodnja Šiška, za kar je Ljubljana narasla na 46.650 prebival-

cev ali v primeri z l. 1900 za 27,3%. Dne 31. januarja 1921 je znašalo prebivalstvo Ljubljane 53.298 prebivalcev in je znašal prirastek 14,3%. 31. marca 1931 pa je znašalo prebivalstvo Ljubljane 59.768 in je naraslo za 10,8%. Pred leti je bilo Ljubljani priključeno Brinje in pokopališče, kar pri računanju odstotka ni vpoštevano, da pa je malenkostno korekturo navzdol. Vidimo, da Ljubljana absolutno še vedno raste, le da relativni prirastek pada v odstotkih. Približno rečeno, bi se reklo, da naraste Ljubljana vsakih 10 let za približno 5000 do 6000 prebivalcev. K temu prirastku prispeva predvsem dotok z dežele, ker Ljubljana sama z lastnim prirastkom na rojstvih, kakor znano, ne narašča, kvečjemu bi izumirala. Dotok prebivalstva z dežele v mesto samo pa je malenkosten in bojažen zaradi tega ne utemeljena. Zlastno je le, da pada odstotek prirastka, ker se stalno enaki dotok prebivalstva pri večjem mestu čimdalje manj pozna. Na račun počasnejšega naraščanja mesta pa hitreje rastejo predmestja in okolica. Dejanska predmestja Ljubljane, to so Vič, Moste, Zgornja Šiška, so imela l. 1900 skupno 3674 prebivalcev. Sedaj ima Vič 6948 prebivalcev, Moste 7279 in Zgornja Šiška približno 5000.

Skupno torej 17.227 prebivalcev. V zadnjih štiridesetih letih so ta tri predmestja narasla za 183,8%, medtem, ko je Ljubljana sama narasla le za 63,5%. V ta račun pa so mestu vštete v dobro vse inkorporacije, s Spodnjo Šiško vred. Skoraj enako hitro, kakor predmestja, rastejo tudi okoliške občine, ki tvorijo z mestom delovno celoto. To so Ježica, Št. Vid, Črnuče, Rudnik in Devica Marija v Polju.

Vidimo pred seboj jasen razvoj Ljubljane: Ljubljana se počasi razvija v osrednje mesto, nekakšno city, ki narašča le zelo počasi in se bo to naraščanje nekoč tudi ustavilo, dalje v pas predmestij, ki narašča zelo hitro in mora biti ta pas nekoč tudi upravno združen z mestom, čeprav je to dejansko v drugih ozirih že danes. Dalje pa raste okoli Ljubljane venec bodočih malih mest, kakor Št. Vid, Ježica-Črnuče, Devica Marija v Polju. Ako bo šel razvoj v tej smeri dalje, bodo te velike naselbine nekoč tvorile tesno združena predmestja z Ljubljano in — morda bodo nekoč tudi sestavni del Ljubljane. Ljubljana pa bo tedaj — sicer je to še muzika bodočnosti — resnično velemesto.

Šavnikov dom na Storžiču

Kranj, 19. maja.

Kranjska podružnica Slovenskega planinskega društva namerava postaviti na Storžiču svojo planinsko postojanko in jo v trajen spomin imenovati po svojem prezasluznem dolgoletnem načelniku in častnem članu, prerano umrlem gospodu Šavniku, »Šavnikov dom na Storžiču«.

Podružnica je momentano v posesti malega gradbenega fonda, ki od daleč ne zadostuje potrebi.

Da bi se želja SPD čimhitreje izpolnila in da bi mogla podružnica pričeti z gradbo doma že letos, si usojamo prav lepo prositi posamezne ljubitelje Storžiča in naših planin sploh, kakor tudi vse zveste planinske tovariše pokojnega gospoda Šavnika ter razne denarne zavode in ostalo javnost za to stvarno denarno pomoč, koji prispevki naj se blagovljilo pošiljati na podružnični odbor SPD v Kranju.

Zadnji drog daljnovoda na Črnučah

Črnuče, 20. maja.

Danes ob pol 3 so začeli s postavljanjem zadnjega železnega droga za daljnovod Velenje-Črnuče. Steber so postavili v pol ure in je visok 18 metrov ter težak 3000 kg. Je to zadnji zaključni steber skoraj 70 km dolgega voda iz Velenja, ki bo prenašal napetost 70 kilovoltov. Tu se bo visoka napetost 70.000 voltov transformirala v transformatorski postaji na prostem, za katero grade že sedaj v bližini zadnjega stebra obsežno upravno in tehnično poslopje. Gradbena dela je prevzela tvrdka Matko Čurk. Sedaj bodo začeli postavljati drogove za stranske vode za napetost 20.000 voltov. Dvojni tak vod bo šel od transformatorske postaje v Črnučah do Trzina, kjer se bo razcepil. Čez 14 dni bodo prispeli veliki viseči izolatorji za daljnovod Velenje-Črnuče, naker bodo začeli z montažo izolatorjev in z napenjanjem žice. Ker se bo delo vršilo ločeno v skupinah, upajo, da bodo lahko, če bo ves material vedno pri rokah, obesili izolatorje in napeli žice v dolžini 2 km na dan.

Nenadna smrt 12letnega dečka

Ljubljana, 20. maja.

Danes okoli 5 popoldne se je pripetila na Studencu pri Ljubljani nenavadna smrtna nesreča. Ponesrečil se je 12letni Ludovik Kokalj, sin delavke v papirnici. Mati se je odpeljala s kolesom od doma, sin pa je stekel za njo po cesti. Skoraj jo je dohitel, ko se je spotaknil, padel in obležal. Mati je skočila s kolesa in pogledala, kaj je sinu. Ta pa je obležal nepremičen. Mati je sina prenesla do bližnje gostilne pri Grumu, kjer je deček v nekaj minutah izdihnil. Na nosu so se mu pojavile neke pene, kar bi pa govorilo, da je deček umrl za kapjo. Niso pa izključene kake druge notranje poškodbe, vendar pa na dečku ni bilo videti nobenega znaka kakega krvavljenja. Poklican je bil zdravnik dr. Vidmar, ki pa je mogel ugotoviti le smrt. Obenem so bili poklicani tudi ljubljanski reševalci, vendar pa reševalci niso mogli sprejeti trupla, ki je bilo nato na željo matere prineseno na dom.

Če hoče doseči idealna snežišča za smuko v tako velikih višinah naših planin, Brez dvoma bi ti dve vzpenjači izbornu služili tujskemu prometu kakor tudi razvoju turistične poletni in bi bile brez dvoma primernejše ko pa vzpenjača na Šmarno goro, ki bi bila sicer mnogo cenejša, a z ozirom na razmere brez dvoma pravi luksuz, do katerega nismo upravičeni.

Guslar in zoo v Ljubljani

Ljubljana, 20. maja.

Ta teden je dobila Ljubljana znamenite obiske. Posetil jo je srbski invalid-slepec iz svetovne vojske in guslar, ki v spremstvu tovarišev je dalj časa gostuje v ljubljanskih ulicah. Njegov spremljevalec nikakor ni, kakor mislijo, njegov sin, temveč le znanec. ki

Guslar s spremljevalcem

ga vodi kot slepca okrog po Jugoslaviji na njegovem velikem romanju. Pravi, da zna nešteto srbskih narodnih pesmi. Vzbudil je splošni interes ljubljancov, ki mu prav radi darujejo malo drobita. Pustil je za prav rad »petrografirati« in se celo priporočil za eno »petrografijo«, da bo imel kot spomin na Ljubljano.

Drugi gostje, ki so napravili večerj pravcato rabuko po Ljubljani, pa so Bošnjaki, ki so pripeljali s seboj prave žive medvede na verigi. Marko pleše in salutira tako gibčno, da dela čast svojim učiteljem. Ljubljanski kratkohladičniki ga občudujejo in spremljajo na njegovem pohodu po mestu. Ne boje se ga pa prav nič, saj je privezan, čez gobec pa ima močan železen nagobčenik. Hud strah pa prestanejo vedno konji, kadar ga srečajo na cesti. Navadno voznik konja mimo medveda niti spraviti ne more. Z medvedom pa je prišla še pisana družina velikih in malih opic, ki cviliho in preobračajo kozolce na veliko veselje mladeži. Z ropotajočim bobničem na čelu koraka pestra družina okrog in prosi dinarje. Sicer je res, da jih vsak rad pogleda, dinar da pa le malokdo. Mogoče zato, ker smo »afenc« v Ljubljani že navajeni.

Sploh pa je ta potujoči zoo večji kakor bi kdo mislil. Imajo enega velikega medveda in enega manjšega, ki pa oba plešeta ter sta zelo spodobna in nadarjena. Zelo vesela je izmučena in sestradana žival, če ji kdo da kosček kruha. In tako medveda vsak s svojo partijo zabavata in izobražujeta ljubljance.

Ivan Černe - 50 letnik

Ljubljana, 20. maja.

Staroznana je gostilna pri Možini v Kravji dolini, kakor so nekdanj nazivali sedanjo Vidovdanskovo cesto. Možinovo gostilno že 20 let uspešno vodi zvesti naročnik »Slovenec« g. Ivan Černe, ki je te dni praznoval svojo 50. letnico. Njegova gospa Fani slovi po svoji kuhinjski umetnosti in pa po svoji izredni radodarnosti do siromakov, saj vsak dan prehrani več revežev.

Bog živi jubilarita in njegovo gospo!

Smrtna nesreča v gozdu

Črnuče, 18. maja.

Pretekli petek 15. maja popoldne je Janez Mali, železniški premikač v pokajo, naložil sosedovimi v gozdu voz stelje. Ko je bil voz naložen, so ga hoteli še povezati. Mali je klečal na vozu, omahnil in padel z voza tako nesrečno, da si je zlomil tilnik in takoj umrl. S ponesrečenim očetom je bila tudi petletna hčerka. Jokala je poleg mrtvega očeta, božala ga in vpraševala:

»Ata, ali ste res umrli? Saj še niste nikoli.«

Zadnjo nedeljo so gasilci svojemu dolgoletnemu tovarišu priredili lep pogreb. Mali je bil doma iz neveljske župnije pri Kamniku. Izpolnil je 51 let. Počivaj v miru!

Nesreče na deželi

Ljubljana, 20. maja.

Ljubljanska bolnišnica je danes sprejela šest ponesrečenecv z dežele.

Prvi ponesrečenec je 35 letni strojnik Alojzij Gatej iz Most v občini Breznica na Gorenjskem. Tega je že v nedeljo povozil v Breznici avto. Gatej je dobil hude poškodbe, v bolnišnico pa je prišel šele danes.

60 letni posestnik Ivan Mrak s Plešveca pri Brezovici je snoči skočil z voza tako nerodno, da si je zlomil desno nogo.

V Predvoru pri Kranju je krava pobodla petletnega Francka Merku to, sinčka posestnika. Malček je dobil znatno poškodbo na bradi.

Jože Tomažič, 55 letni posestnik iz Zatičja v občini Šmarje pri Ljubljani, je v gozdu pripravil les. Pri tem je padel in je hloď povaljal ter mu zlomil levo nogo.

V tovarni »Jugotanine« v Sevnici ob Savi se je večeraj pripetila resna nezgoda. 31 letni sodar Anton Juhar je delal v tovarni. Pri delu ga je zgrabil stroj in mu odtrgal tri prste na levi roki.

Prav resna nesreča se je pripetila snoči na Rakeku. 9 letni sinček svetliničarja državne železnice Anton Urbas je obiskal sosedove. Tam je našel tudi star revolver, ki pa je bil na nesrečo nabasan. Deček se je pričel igrati z revolverjem, ki se je naenkrat sprožil. Strel je zadel dečka v trebuh. Bil je prepeljan v bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

Cudna žepna latvina

Litija, 19. maja.

Oni dan je litijski dobričina dimnikarski mojster na železnici prejel približno 4000 Din za ometanje po železniških poslopjih za četrto leto. Pa je povabil nekaj tovarisev na avto-taks, ki je družbo prepeljal na Vače. Ko so se vračali domov, so se se zglosili v restavraciji na pošti, kjer je Francel naročil nekaj litrov vina. Ko pa je hotel zapitek plačati in je segel v žep po denar, je preplašen opazil, da mu je listnica iz žepa nekam izginila.

Preiskali so avto, listnice ni bilo. Tatvino so takoj naznanili litijskim orožnikom, ki so zadevo preiskali, toda brez uspeha. Hudomušneži trde, da je listnica z denarjem vendarle prišla v prave roke...

je milo elegantnih dam.

Vzpenjača na Šmarno goro

Ljubljana, 20. maja.

Na jutrisnji občinski seji se bo razpravljalo tudi o vzpenjači na Šmarno goro in o prošnji Pripravljalnega odbora za zgradbo vzpenjače na Šmarno goro, da prevzame mestna občina ljubljanska garancijo za 5 in pol milijonsko posojilo, ki bi bilo potrebno za zgradbo te vzpenjače. Odbor, čigar predsednik je A. Tršan, je naslovil prošnjo na okrajno glavarstvo v Ljubljani. Prošnji so priloženi načrti in proračun, ki ga je izdelal ing. Rudolf Frank. Kakor rečeno, bi znašali stroški graditve vzpenjače na Šmarno goro, ki bi se na svoji progi dvignila na relativno višino 350 metrov, pet in pol milijona Din. Projektirana je začetna postaja ob vznožju Šmarne gore blizu glavne ceste v Tacnu. Druga postaja bi bila na vrhu Šmarne gore, približno 20 metrov proč od cerkvice v višini 667 metrov nad morjem.

Vloga projektantov obdeluje tudi rentabilnostni račun vzpenjače in kaže podjetje za povsem sigurno in rentabilno. Računa pri tem na 120.000 potnikov na leto in predvideva letni čisti dobiček v iznosu 579.000 Din, iz česar sledi, da bi podjetje lahko izplačevalo 10% dividendo od investirane glavnice. Prav verjetno je, da bi vzpenjača imela toliko potnikov, če bi bila prvič naraven podaljšek do Tacna zgrajenega tramvaja iz Ljubljane in bi vozila tudi po takih cenah ko tramvaj. Na žalost pa predvideva isti rentabilnostni račun za bazo voznino po vzpenjači za retour vozovnico s 24 Din, pri čemer bi stala karta za vožnjo na Šmarno goro 16 Din, za vožnjo navzdol pa 8 Din. Če pomislimo, kako obilno frekvenco ima Šmarna gora vsako leto, je ocenjeno število obiskovalcev upravičeno. Vendar pa lahko resno dvomimo, če bo deseti del prijateljev Šmarne gore hotel plačati tako drago voznino. Tujci zaenkrat sami vzpenjače s svojim obiskom ne bodo mogli vzdrževati in bo ta navedena v prvi vrsti na obisk ljubljancov. Če pomislimo, da obiskuje zlasti spomladi Šmarno goro veliko ljubljanskih družin, nastane vprašanje, če bodo družinski očetje pripravljeni žrtvovati cel stotak samo zato, da bi prišli na vrh Šmarne gore, namesto da bi šli pes, kot so šli že mogoče toliko in tolikokrat. Večina jih bo računala: Za ta denar se lahko na vrhu Šmarne gore dobro najemo in tudi za ježo bo ostalo še nekaj.

Sicer priznavamo, da projekt vzpenjače na Šmarno goro ni neizvedljiv in da bi v narodnogospodarskem pogledu v teku let prinesel gotovo silnih koristi. To omenja že tudi vloga sama, ki predvideva nastanek cele kolonije vil ob vznožju in po oboju Šmarne gore in pušča možnost, da nastanejo v bližini sanatoriji in hoteli. Vendar se nam zdi, da vse te koristi, ki bi sicer sledile iz vzpenjače, ne bi nudile zadostne garancije za verjetno rentabilnost podjetja. Nadalje naj omenimo, da eksistira že več starejših načrtov za zgradbo vzpenjače na Šmarno goro, ki pa so milijon do poldrug milijon cenejši ko sedanji. Vsi ti pomisleki se seveda še niso dotaknili glavnega vprašanja, nam-

Produkcija opie

»Pleši Šandork«

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka, ček, račun Ljubljana 10.349.

Službe ikego

Šofer
abstinent, s francoskim in jugoslovan. izpitom, želi službo. — Naslov: Anton Krljkar, Vače pri Litiji.

Absolventinja
trgovske šole, s polletno prakso, zmožna slovenske, nemške in srbohrvaščine, išče primerno službo. Ponudbe z navedbo pogojev pod »Takoj na podružnico «Slovenca» v Celju.

Službo dobe

Sprejem fant
14 do 18 let za poljska dela. Nastop takoj. Naslov v upravi pod 5749.

Šiviljo
za na dom iščem. Ponudbe z navedbo družin, pri katerih šiva, pod značko »Šivilja« na upravo »St.«.

Službo stalnega šoferja

razpisuje Prost. gasilno in reševalno društvo v KRANJU. — Pogoji: izprisan mehanik, ključavničar ali strugar, trezen, zanesljiv in samski. Samo pisane ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na podlagi dokazil naj pošljejo reflektanti v 10. dneh po razpisu

Blagajničarka
z letnimi spricvali, katera je že bila zaposlena v kavarnah in barih, se takoj sprejme. — Ponudbe na upravo »St.« Maribor.

Blagajničarko
dobro verzirano, samostojno slovensko in nemško korespondentko, starišjo, sprejemem takoj ev. 15. junija. Reflektiram le na prvovrstne moči s la. referencami. Ponudbe s točno navedbo dosedanjih služb in z zahtevo plače na upravo »Slov.« pod zn. »Blagajničarka« št. 5716.

Zasluzek

Okrajne zastopnike
za vse sreze sprejememo, sposobne tudi proti fiksnim plačam. Pripravno za pensionirane orožnike, učitelje itd. Ponudbe na: Union zavaroval. družba Ljubljana, Miklošičeva c. št. 7/III.

Zastopnike
in zastopnice za obisk pravnih strank išče neko dunajsko založništvo za razpečevanje nekega prvo vrstnega priročnika valnega učnega predmeta za samopouk. Visoki dohodki so zagotovljeni. Ponudbe nasloviti na E. Pečnik, Celje, Glavni trg 15.

Pouk

Šoferska šola
oblastveno koncesijonirana, I. Gabersček, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31, ne daleč od kolodvorov.

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoji. Pišite ponil

Vnajem

Gostilno
dobro ideo, v predmestju Kranja, oddam takoj v najem za več let. Iztoči se letno 140 hl vina, mnogo piva in žganja. Resne ponudbe pod zn. »Dobro ideo« gostilna v Kranju« št. 5764 na upravo.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Nanovanja

Odda se
podprtilično stanovanje, obstoječe iz ene sobe in kuhinje, v sredini mesta, gospodični ali gospej proti temu, da bi dajala lekcijske v francoskem in nemškem jeziku. Naslov se pošlje v upravo »Slovenca« pod št. 5684.

Stanovanje
obstoječe iz predsobe, 3 sob, sobe za služkinjo, kuhinje, kopalnice in ostalih pritliklin, se odda za mesec avgust v palači Vzemne posojilnice na Miklošičevi cesti št. 7. Pojasnila daje ravnateljstvo med uradnimi urami od 8 do 13.

Posestva

Nov mlin in žaga
naprodaj blizu Novega mesta. Ponudbe na naslov: Brata Udovč, stroj. mizarstvo, Novo mesto.

Kupim hišo
po možnosti novo ali vsaj v dobrem stanju, z malo zemljiščem v Celju, Sošanju, Velenju, Slovenjgradcu ali v Savinjski dolini, blizu železnice. Če je že gostilna ali trgovina ali vsaj za isto primerno, tem ljubše. Ponudbe z opisom na upravnistvo pod značko »Pošten kupec« št. 5528.

Dve parceli
po 700 m² prodani po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Cerne-tova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Lepo posestvo
8 orolov, arodirano, pol orala vinograde, 1½ gozda, drugo njive in velik sadonosnik, s stanovanjsko hišo in gospodarskimi poslopji v Vodolah 15 pri Sv. Petru — Maribor — se prod.

Kupimo

Pisalnno mizo
iz trdega lesa, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na upravo pod »Pisalniki«.

Srečke, delnice, obligacije
kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadstr.

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Glasba

Pianino
malo rabljen, toda v dobrem stanju, kupim. Naslov pod št. 5721.

Črn pianino
kratek klavir, ceno prodam oz. posodim na dom. Zima, Wolfova ulica 10.

Prodamo

Puhasto perje
čisto čehano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg, čisto belo gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, ulica 82. Kamelina čistilnica perja.

Tovorni avto
enotonski v dobrem stanju, prodamo radi nabave večjeje po zelo nizki ceni. Ogled pri »Levante«, Kolodvorska 30.

Jahalno sedlo
naprodaj za 300 Din. Florjanska ulica 29.

Oble

Čebelarji, pozor!
Prevoz čebel prevzame s poldrugotonskim in tritonskim avtomobilom po ugodni ceni »Brzopromet«, avtoprevoznistvo, Miklošičeva cesta 4. Tel. 2182.

Turisti! Izletniki! Pozor!
Sv. Lovrenc na Pohorju, penzija Büttner, nizke cene, mednarodna kuhinja, stalni avtobusni promet od žel. postaje v trg in nazaj.

Za selitve
in prevoze kakršnegakoli blaga v Ljubljani ali na deželi, je najpripravljen veliki tovorni avto, katerega lahko dobite z izurjenim osebjem, po nizki tarifi pri »Brzopromet«, avtoprevoznistvo, Miklošičeva cesta 4. Tel. 2182.

Specijalni entel oblek
Vezenje zaves, perila in monogramov mehanično, umetno in ročno. Tamburiranje namiznih prtov, kuhinjskih garnitur, predtiskanje, entlanje perila. Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrkelj. »Breda« žepni robci komad 2 Din.

Odjemalcem izven Zagreba

Samo kdor v miru izbira - dobro kupi!

Ako morate iz trgovine do trgovine, da pregledate blago, se boste v naglici odločili morda za nekaj, radi česar se boste pozneje kesali.

Zato izbirajte blago doma.

Tu imate čas, da pregledate in preenite vzorec kos za kosom; nihče Vas ne bo prigo-varjal za nekaj, kar ne bi uga-lalo Vašemu okusu.

Zahtevajte zato našo ko-lekejšo svile, pralne svile in tkanine.

in v par dneh jo boste imeli doma, seveda brezplačno kakor tudi brezobvezno.

Potem sedite in izberite ono, kar najbolj odgovarja Vašemu stasu in Vašemu okusu.

Ker nabavljamo mi blago naravnost iz tovarne in ga prodajamo direktno Vam, odpadejo razne provizije; Vi kupite torej boljše kvaliteto za manj denarja.

Največja trgovska in odprema trdka:

Kastner & Ohler
Zagreb.

Ako se nimate našega glavnega kataloga, zahtevajte ga. Čez nekaj dni ga boste imeli v rokah brezplačno.

lanene tropine
in druga kralja nudi onicevoj Veletrgovina žita in moka. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Žično mrežo za ograje
stavbno okovje, mizarstvo orodje, la Remscheidske žage, kupite najugodnejše pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg. Telefon 28—45.

»Javor«
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za pohištvo tudi v Ljubljani, v novi palači Vzemne za-varovalnice.

Gospodje, dame, hoteli
Kličite telefon št. 28-45. Waller Express, Ljubljana Stari trg 19/L, ki pošlje po garderobo še do bin-koštnih praznikov, da jo hitro zlika, kemično očisti in pošlje. Likanje 18 Din. Stranke osebno na lika-nje lahko počakajo.

Izletnikom
in letoviščarjem, ki prihajajo na Bled in okolice, se priporoča hotel »Homa« pri Vintgarju, p. Gorje pri Bledu. Je na lepem kraju poleg postajališča Pod-hom. Razpolaga s 16 spal-nimi sobami, po sobah mrzla in topla voda, ko-palnica, dobra postrežba, cene nizke. Se priporoča Jakob Slivnik.

Znato nižjane cene goiserjem in sploh vsem čevljem, kakor tudi popravilu Zalokar, Mestni trg 19

Naročajte SLOVENCA
najcenejši slovenski dnevnik

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 21. maja: 12.15 Plošče (domača glas-ba, serenade). — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 18.00 Plošče. — 18.30 Drago Uloga: Gimnastične vaje. — 19.00 Dr. Mirko Rupel: Srbo-hrvaščina. — 19.30 Dr. Reya: Vremenslovijs. — 20.00 Pero Horn: Duševna vzgoja otroka. — 20.30 Epizode iz Jezusovega življenja, zbrane od Yvete Guilbert, poje gospa Cirila Škerlj-Medvedova. — 21.15 Violina solo, igra g. Honerlein. — 22.00 Sloven-ske narodne s harmoniko, pojeta g. Mirko Jelačin in Drago Zagar. Harmoniko igra g. Stanko. — 22.30 Cas, dnevne vesti.

Petek, 22. maja: 12.15 Plošče (operne arije; ouverture) — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plo. šče, borza — 18.00 Salonski kvintet — 19.00 Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra (Nemška zveza ljudskih orodov) — 19.30 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina — 20.00 Gospodinska ura — 20.30 Prenos iz glasbene Matice: Javna produkcija gojencev konservatorija — 21.30 Operne arije poje g. Gostič, solist Iulijan. opere — 22.00 Cas, dnev-ne vesti, napoved.

Drugi programi

Petek, 22. maja.
Belgrad: 12.45 Radio orkester — 17.30 Na-rodne z dudo — 18.00 Popoldanski koncert — 20.00 Vokalni koncert — 20.30 Klavirski koncert — 21.10 Ruski pevski zbor — 22.20 Violinski koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče — 20.30 Beograd — 22.40 Laska večerna glasba. — Budapest: 12.05 Orkestralni koncert — 17.25 Koralni koncert — 18.30 Koncert ciganskega orkestra — 19.40 Kon-cert orkestra; nato ciganska glasba. — Dunaj: 15.20 Popoldanski koncert — 20.10 Veseli večer — 20.50 Komorna glasba. — Milano, Torino: 19.45 Pe-sira glasba — 21.00 Pester koncert. — Praga: 21.00 Koncert radio orkestra — 22.20 Sodobna glasba. — Langenberg: 20.00 Večerna glasba — 20.30 »Zalamejski sodniki, igra. — Rim: 20.55 Simfonični koncert. — Berlin: 19.20 Zabavna gl. — 21.15 Orkestralni koncert. — Katovice: 20.00 Glasben razgovor — 20.15 Simfon. koncert Filhar-monije. — Toulouse: 20.15 Vokalni koncert — 21.00 Koncert — 22.10 Dunajski orkester. — Stuttgart: 21.30 Kon. Filharmon. — 22.40 Slager. — London: 20.00 Komorna glasa. — 22.45 Plesna glasba.

Drž. razredna loterija

Poročilo iz kolekture Ant. Golež.

Maribor :: Aleksandrova cesta šte. 42.

Dne 19. maja 1931 so bili izžrebani naslednji dobilki (za ev. tiskovne pomote se ne odgovarja):
2000 Din srečke št. 1219 12799 29521 32557
58884 58958 60522 60710 65200 67249 71551 82196
83912 35271 46672 52824 62207 72350 72730 79264

Novo žrebanje 22. kola se bo vršilo dne 20. junija 1931.

OBLEKE

ročni izdelek, moderen kroj, dobro blago, kupite najceneje pri konfekcijski industriji

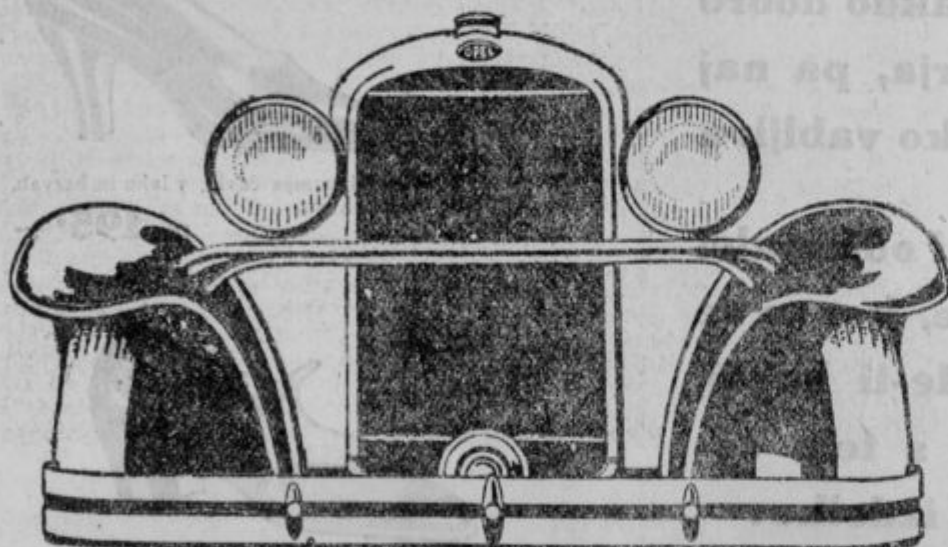
JOSIP IVANČIČ
Ljubljana, Dunajska c. 7

Moške obleke od Din 220— naprej
Otroške obleke od 3 do 10 let 100—
Mornarske obleke od 3 do 10 let 170—
Trenchcoats volneni 750—
Moške hlače 45—

Oglejte si blago, izdelavo in cene!

Geslo: Majhen dobiček, velik promet.

Vse govori o njem . . .

Prvi Opelov avto, ki se je pravkar pojavil v Jugoslaviji, je začetek nove dobe v avtomobilistiki . . .

OPEL

Komaj je prišel novi Opel na trg, je že predmet vseh pogovorov. In po pravici! Novi avto združuje v sebi najboljša načela ameriške in evropske avtomobilске tehnike. Preizkusili so ga na slovečem preizkuševalnem terenu družbe General Motors v Detroitu, kjer je zmogel take težkoče, kakršnih avtomobilist na svojih vsakdanjih vožnjah nikoli ne doživi. Avto ima močan šestcilindrski motor in stane manj kakor marsikateri štiricilindrski voz. Popolnoma nova karoserija zbujja vtis prefinjenega razkošja in udobstva. Oglejte si novi Opel še danes!

OPELOVI avtomobili in BLITZEVI tovorni avtomobili

PROIZVOD DRUŽBE GENERAL MOTORS

Dobavitelji v Ljubljani: GENERAL AUTO OSKAR SCHMITT

